

CONSILIUL
UNIUNII EUROPENE

Bruxelles, 28 mai 2009 (03.06)
(OR. en)

10394/09

SOC 375
JAI 339
AG 46
EDUC 106
SAN 158

NOTĂ

Sursă: Comitetul Reprezentanților Permanenți (Partea I)
Destinatar: Council (EPSCO)
Nr. doc. ant.: 10121/09 SOC 358 JAI 318 AG 40 EDUC 96 SAN 141
Subiect: **Incluziunea romilor**
= **Proiect de concluzii ale Consiliului**

În urma reuniunii platformei europene integrate pentru incluziunea romilor, organizată la Praga la 24 aprilie 2009, președinția cehă a propus un proiect de concluzii ale Consiliului care au ca subiect „incluziunea romilor”.

În cadrul reuniunii sale din 27 mai 2009, Comitetul Reprezentanților Permanenți a obținut un acord asupra textului, astfel cum figurează în anexă.

Consiliul EPSCO este invitat să adopte proiectul de concluzii ale Consiliului în cadrul reuniunii sale din 8-9 iunie 2009.

**Proiect de
concluzii ale Consiliului
privind**

incluziunea romilor

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

REAMINTIND:

1. concluziile Consiliului European din decembrie 2007¹ și iunie 2008², precum și concluziile Consiliului Afaceri Generale din decembrie 2008³;
2. rezoluția Parlamentului European din martie 2009 privind situația socială a romilor și îmbunătățirea accesului acestora la piața muncii din UE⁴;

RECUNOSCÂND

3. că politicile care urmăresc incluziunea romilor sunt mai eficiente în condițiile în care au obiective specifice și, în același timp, vizează incluziunea romilor în societate, în care romii sunt conștienți de importanța participării și reprezentării lor active în procesul de incluziune, printre altele, prin intermediul ONG-urilor competente și, după caz, în care politicile sunt susținute în mod activ de reprezentanții romilor, în conformitate cu legislația națională sau/și cu alte mecanisme⁵, ținând seama de importanța echilibrului de gen în procesul decizional;

¹ Doc. 16616/1/07 REV 1.

² Doc. 11018/1/07 REV 1.

³ 15976/1/08 REV 1.

⁴ Doc. INI/2008/2137.

⁵ Includerea, de exemplu, a șefilor comunităților rome sau a reprezentanților formelor de autoguvernare a minorității rome sau a reprezentanților romilor în structurile politice sau administrative, în funcție de situație.

4. că participarea deplină a romilor în societate și oportunitățile egale pentru fiecare rom - bărbat, femeie și copil - constituie un obiectiv global care trebuie îndeplinit de către actorii politicilor publice la toate nivelurile, în limitele competențelor acestora;
5. importanța vitală a facilitării implicării romilor ca parteneri activi cu drepturi depline în elaborarea, punerea în aplicare și monitorizarea tuturor politicilor care îi vizează;

SALUTÂND

6. organizarea, la 16 septembrie 2008, a primei reuniuni europene la nivel înalt privind romii, la care au participat reprezentanții instituțiilor UE, ai statelor membre și ai ONG-urilor, și faptul că aceasta a declanșat o mobilizare considerabilă a societății civile;
7. organizarea și rezultatele primei reuniuni a platformei europene integrate pentru incluziunea romilor la Praga în aprilie 2009, care a avut drept obiective asigurarea succesului punerii în aplicare a politicilor de incluziune, precum și alinierea acestora la politicile generale de educație, de ocupare a forței de muncă, de incluziune socială, precum și la cele privind sănătatea publică și infrastructura;
8. angajamentul guvernului Regatului Spaniei de a organiza la 8 aprilie 2010 cea de a doua reuniune europeană la nivel înalt privind romii, care va fi pregătită, printre altele, pe baza activităților desfășurate în cadrul asigurat de platformă;
9. angajamentul Comisiei de a da curs raportului său din iulie 2008 privind instrumentele și politicile comunitare de incluziune a romilor⁶ și de a iniția acțiuni concrete de eficientizare a instrumentelor și politicilor comunitare relevante pentru incluziunea romilor.

⁶ Doc. 11530/08 ADD 1 + ADD 1COR 1.

IA ACT DE

10. principiile de bază comune privind incluziunea romilor (incluse în anexă), prezentate și dezbătute în cadrul primei reuniuni a platformei europene integrate pentru incluziunea romilor, organizată la Praga în aprilie 2009;

INVITĂ COMISIA ȘI STATELE MEMBRE, în strânsă cooperare și conform competențelor respective ale acestora

11. să țină seama de principiile de bază comune, după caz, la conceperea și la punerea în aplicare a politicilor de promovare a incluziunii depline a romilor, precum și la conceperea și la punerea în aplicare a politicilor de apărare a drepturilor fundamentale, de susținere a egalității de gen, de combatere discriminării, a sărăciei și a excluziunii sociale precum și de asigurare a accesului la educație, la locuințe, la îngrijiri medicale, la locuri de muncă, la servicii sociale, la justiție, la sport și la cultură și de asemenea, în relațiile UE cu țări terțe;
12. să folosească platforma europeană integrată pentru incluziunea romilor ca mijloc de schimb de experiență și de bune practici între statele membre și cu țările care au perspective de aderare la UE și ca instrument de cooperare între toate părțile și organizațiile internaționale implicate în problematica romilor;
13. să continue lucrările la platforma europeană integrată pentru incluziunea romilor, analizând, după caz , și posibilitatea dezvoltării în continuare a structurii sale;

INVITĂ COMISIA

14. să continue să acorde asistența administrativă necesară platformei europene integrate pentru incluziunea romilor, pentru a asigura un impact maxim lucrărilor sale.

Principii de bază comune privind incluziunea romilor -
astfel cum au fost discutate în cadrul primei reuniuni a platformei europene integrate pentru
incluziunea romilor din aprilie 2009

Romii sunt afectați într-un mod disproporționat de excluziune socială, prejudecăți și discriminare. Comunitățile de romi fac parte de secole din societatea europeană, fiind adesea marginalizate și uneori persecutate. În ultimele două decenii, s-a constatat că situația socio-economică a multor romi a stagnat sau chiar s-a deteriorat în mai multe state membre ale UE. Mulți romi se confruntă cu probleme precum șomajul, veniturile scăzute, o speranță de viață redusă și o slabă calitate a vieții. Aceasta reprezintă o tragedie umană pentru persoanele în cauză, dar și o imensă pierdere pentru societate în ansamblul ei. În plus, excluziunea la scară extinsă conduce la instabilitate socială și reprezintă o problemă din punct de vedere economic.

În consecință, tratarea problemelor cu care se confruntă romii este recunoscută din ce în ce mai mult ca fiind extrem de urgentă, atât în termeni etici, cât și practici. Uniunea Europeană recunoaște necesitatea unor politici mai active și mai eficiente în ceea ce privește incluziunea romilor. Sarcina aplicării practice a acestor politici revine în primul rând statelor membre și, mai ales, autorităților regionale și locale. Cu toate că numărul și situația socio-economică a romilor variază semnificativ de la un stat membru la altul, există și numitori comuni. De asemenea, experiența din anumite state membre a arătat că unele abordări generale de politică s-au dovedit utile, putând fi recomandate și altor state membre.

Principiul nr. 1: Politici constructive, pragmatice și nediscriminatorii

Politicile care vizează incluziunea romilor respectă și concretizează valorile fundamentale ale Uniunii Europene, printre care se numără drepturile omului și demnitatea, nediscriminarea, egalitatea de șanse, precum și dezvoltarea economică. Politicile de incluziune a romilor sunt integrate în politicile generale, în special în domeniul educației, ocupării forței de muncă, chestiunilor sociale, locuințelor, sănătății și securității. Scopul acestor politici este să li se ofere efectiv acces romilor la șanse egale în societate, în statele membre ale Uniunii Europene.

Principiul nr. 2: Vizarea clară dar nu exclusivă

Vizarea clară dar nu exclusivă a romilor are un rol esențial în inițiativele de politică din domeniul incluziunii. Aceasta înseamnă că romii reprezintă grupul vizat, însă nefiind excluse alte persoane care trăiesc în aceleași condiții socio-economice. În această abordare, nu se face o disociere între inițiativele destinate romilor și inițiativele de politică mai generale. În plus, dacă este cazul, trebuie să se țină seama de impactul probabil al politicilor și deciziilor mai generale asupra incluziunii sociale a populației rome.

Principiul nr. 3: Abordarea interculturală

Se impune o abordare interculturală care să se adreseze romilor și, totodată, persoanelor de alte etnii. Fiind esențiale pentru o comunicare și o politică eficace, învățarea și competențele interculturale merită să fie promovate, alături de combaterea prejudecăților și a stereotipurilor.

Principiul nr. 4: Obiectivul integrării în societatea tradițională

Toate politicile de incluziune au drept obiectiv integrarea romilor în societate (acces la instituțiile de învățământ obișnuite, la locuri de muncă și locuințe obișnuite). În cazurile în care există în continuare sisteme separate de educație și de locuințe, politicile de incluziune a romilor trebuie să vizeze depășirea acestei moșteniri. Trebuie evitată dezvoltarea unei piețe separate și artificiale a muncii pentru romi.

Principiul nr. 5: Sensibilizarea la dimensiunea de gen

Inițiativele de politică de incluziune a romilor trebuie să țină seama de necesitățile și de situația femeilor rome. Acestea se referă la aspecte precum discriminarea multiplă și la problemele legate de accesul la îngrijiri medicale și la alocații pentru copii, precum și la violența domestică și la exploatare.

Principiul nr. 6: Transferul de politici bazate pe experiență

Este esențial ca statele membre să învețe din propriile experiențe de inițiere a inițiativelor de incluziune a romilor și să împărtășească aceste experiențe și altor state membre. S-a constatat că elaborarea, punerea în aplicare și monitorizarea politicilor de incluziune a romilor necesită o bază de date socio-economice solidă și actualizată periodic. În cazurile în care este relevant, exemplele și experiențele înregistrate în cadrul unor politici de incluziune socială a altor grupuri vulnerabile, atât din interiorul, cât și din exteriorul Uniunii Europene, sunt de asemenea luate în calcul.

Principiul nr. 7: Utilizarea instrumentelor comunitare

La elaborarea și punerea în aplicare a politicilor care vizează incluziunea romilor, este esențial ca statele membre să se folosească pe deplin de instrumentele comunitare, inclusiv de instrumentele juridice (Directiva privind egalitatea raselor, Decizia-cadru privind rasismul și xenofobia), de instrumentele financiare (Fondul social european, Fondul european de dezvoltare regională, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, Instrumentul de pre-aderare), precum și de instrumentele de coordonare (metoda deschisă de coordonare). Statele membre trebuie să se asigure că instrumentele financiare sunt utilizate în conformitate cu prezentele principii de bază comune, și că recursul la expertiza disponibilă în cadrul Comisiei Europene, în ceea ce privește evaluarea politicilor și a proiectelor. Evaluarea inter pares și transferul de bune practici sunt facilitate la nivel de experți prin intermediul EURoma (Rețeaua europeană privind incluziunea socială și romii în cadrul fondurilor structurale).

Principiul nr. 8: Implicarea autorităților locale și regionale

Statele membre trebuie să conceapă, să dezvolte, să pună în aplicare și să evalueze inițiativele de politică de incluziune a romilor în strânsă cooperare cu autoritățile regionale și locale. Aceste autorități joacă un rol esențial în aplicarea practică a politicilor.

Principiul nr. 9: Implicarea societății civile

Statele membre trebuie, de asemenea, să conceapă, să dezvolte, să pună în aplicare și să evalueze inițiativele de politică de incluziune a romilor în strânsă cooperare cu reprezentanții societății civile, precum organizații non-guvernamentale, parteneri sociali și persoane din mediul universitar/cercetători. Implicarea societății civile are un rol esențial recunoscut atât în mobilizarea expertizei cât și în diseminarea cunoașterii necesare pentru a favoriza dezbateră publică și asumarea răspunderii pe toată durata procesului de politică.

Principiul nr. 10: Participarea activă a romilor

Implicarea romilor în toate etapele procesului nu face decât să sporească eficacitatea politicilor. Implicarea romilor trebuie să se producă atât la nivel național, cât și la nivel european, prin contribuția expertizei exercitate de experții și funcționarii publici romi, precum și prin consultarea cât mai multor părți implicate la conceperea, punerea în aplicare și evaluarea inițiativelor de politică. Este de o importanță vitală ca politicile de incluziune să se bazeze pe deschidere și pe transparență și să abordeze subiectele dificile sau tabu într-o manieră adecvată și eficientă. Sprijinirea participării depline a romilor la viața publică, stimularea cetățeniei active în rândul acestora și dezvoltarea resurselor umane ale romilor sunt, de asemenea, esențiale.